

Radny Piotr Kucharski

Tomaszów Mazowiecki, dn. 16 czerwca 2026 roku

01.07.26

Przewodnicząca Rady Miejskiej
Tomaszowa Mazowieckiego

Barbara Klatka

URZĄD MIASTA
w Tomaszowie Mazowieckim
BIURO RADY MIEJSKIEJ

Wpłynęło dnia 25.06.2026r.
(341) podols

Pani

Barbara Klatka

Przewodnicząca Rady Miejskiej

Tomaszowa Mazowieckiego

Znak: WAK.0003.45.2026

W odpowiedzi na interpelację Pana Piotra Kucharskiego, Radnego Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego, złożoną w dniu 9 kwietnia 2026 roku, dotyczącą inwentaryzacji cennych okazów drzew liściastych na terenie miasta oraz analizy możliwości prawnych obejmowania ich ochroną w formie pomników przyrody, informuje, iż z uwagi na ograniczone środki finansowe w budżecie oraz konieczność realizacji innych, priorytetowych zadań własnych, Gmina - Miasto Tomaszów Mazowiecki obecnie nie planuje ani nie przewiduje możliwości przeprowadzenia w 2026 roku profesjonalnej, kompleksowej inwentaryzacji drzew pod kątem spełnienia kryteriów uznania za pomniki przyrody. Miasto już obecnie ponosi wysokie koszty utrzymania zieleni. To między innymi: nawożenie, opryski przeciw szkodnikom, podlewanie, uzupełnianie brakujących (obumarłych) drzew, krzewów, traw, bylin, zakup drzew, kwiatów ziemi, kory, nawozów itp., w 2025 roku na ten cel Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta wydał - 489 000,00 zł.

Obecnie na terenie Tomaszowa Mazowieckiego objętych ochroną prawną jest 27 drzew ustanowionych na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody jako tzw. pomniki przyrody. Jest to stan na dzień 1 czerwca 2026 tj. po zrealizowaniu uchwały w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody - pomnika przyrody zlokalizowanego na terenie Muzeum.

Jednocześnie wskazać należy, iż Urząd posiada częściową inwentaryzację drzew, która stanowi materiał pomocniczy w bieżącym zarządzaniu zielenią miejską. Nie obejmuje ona

jednak pełnego zakresu wymaganych danych umożliwiającą kompleksową ocenę wszystkich drzew w kierunku ustanowienia formy ochrony przyrody.

Odnosząc się do kwestii analizy prawnej dla terenów niebędących własnością Gminy – Miasta Tomaszowa Mazowieckiego, w tym w szczególności cmentarzy, parafii czy nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, nadmienić należy, iż zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. Przedmiotem ochrony mogą być pojedyncze twory przyrody żywej, w tym drzewa o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej lub krajobrazowej – niezależnie od formy własności nieruchomości, na której się znajdują.

Procedura ustanowienia pomnika przyrody wymaga uzgodnienia projektu uchwały z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz – co istotne w kontekście niniejszej sprawy – uzyskania zgody właściciela nieruchomości, na której znajduje się proponowany obiekt ochrony. W przypadku terenów należących do parafii, podmiotem uprawnionym do wyrażenia takiej zgody jest właściwa osoba prawna Kościoła, reprezentowana zgodnie z przepisami prawa kanonicznego oraz cywilnego.

W sytuacji, gdy stan prawny nieruchomości jest nieuregulowany (np. brak ujawnionego właściciela w księdze wieczystej lub rozbieżności w dokumentacji), procedura ustanowienia pomnika przyrody napotyka istotne trudności formalnoprawne. Brak możliwości jednoznacznego ustalenia właściciela uniemożliwia uzyskanie wymaganej zgody, co w praktyce może wstrzymać lub uniemożliwić podjęcie skutecznej uchwały przez radę gminy.

Należy jednak zaznaczyć, że w orzecznictwie i doktrynie dopuszcza się podejmowanie działań zmierzających do ochrony cennych obiektów przyrodniczych usytuowanych na nieruchomościach o nieuregulowanym stanie prawnym, o ile zostaną dochowane należyte starania w celu ustalenia ewentualnego właściciela oraz zapewnienia mu możliwości wypowiedzenia się. W takich przypadkach rekomendowane jest przeprowadzenie szczegółowego postępowania wyjaśniającego, w tym analizy dostępnych rejestrów publicznych oraz ewentualne wystąpienie do właściwych organów kościelnych.

Podsumowując, objęcie ochroną pomnikową drzew jest prawnie dopuszczalne, jednak wymaga:

- ustalenia stanu prawnego nieruchomości,

- identyfikacji właściciela lub podmiotu zarządzającego,
- uzyskania jego zgody,
- przeprowadzenia procedury uchwałodawczej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W odniesieniu do punktu 3 interpelacji związanego z procedurą uzgodnień, Urząd Miasta w Tomaszowie Mazowieckim zamierza współpracować z właścicielami gruntów w oparciu o dialog i dobrowolność uzgodnień. W pierwszej kolejności planowane jest prowadzenie indywidualnych rozmów, podczas których przedstawiane będą korzyści wynikające z ustanowienia form ochrony przyrody, a także zakres ewentualnych ograniczeń. Właściciele będą informowani o obowiązujących przepisach oraz dostępnych instrumentach wsparcia. Działania obejmą również konsultacje oraz uzgadnianie treści projektów aktów ustanawiających daną formę ochrony, tak aby uwzględniały one zarówno wymogi przyrodnicze, jak i uzasadnione interesy właścicieli nieruchomości. W przypadku konieczności uzyskania zgody, Urząd będzie dążył do jej wypracowania w drodze porozumienia, z poszanowaniem prawa własności i obowiązujących procedur.

Gmina - Miasto Tomaszów Mazowiecki obecnie nie przewiduje odrębnego mechanizmu zgłaszania takich propozycji (np. dodatkowego adresu e-mail czy formularza). Wynika to z konieczności zachowania spójnej, sformalizowanej procedury oceny zieleni, opartej na zgłoszeniach realizowanych w ramach już funkcjonujących kanałów oraz planowych przeglądów prowadzonych przez służby miejskie.

PREZYDENT MIASTA

Marcin Witko

